

Financieren in de melkgeitenhouderij

"Wat kan er wel?"

Clemens van der Aa
Sectormanager Veehouderij
Rabobank Nederland

Rabobank

Financieren in de melkgeitenhouderij

Sleutelwoorden voor een sterke en stabiele afzet zijn onderscheidend vermogen en toegevoegde waarde

Ontwikkeling markten

Een van de middelen om de kostprijs te drukken blijft schaalvergroting

Cijfers

Maatschappelijk draagvlak is een steeds belangrijker thema

Wat kan er wel?

Ontwikkeling geitenzuivel

- Prijs op ongekende hoogte
 - Afzet steeds dichterbij (vragersmarkt)
 - Productie Frankrijk -10-15% ,
 - China import poeder (lactose intolerantie)
 - Afzetstructuur verwerkers/handel is verbeterd
- Stabilisatie melkprijs (tot lichte daling)
 - Koppeling met koezuivel
 - Toename productie NL
 - Grondstofwaarde lager dan melkprijs

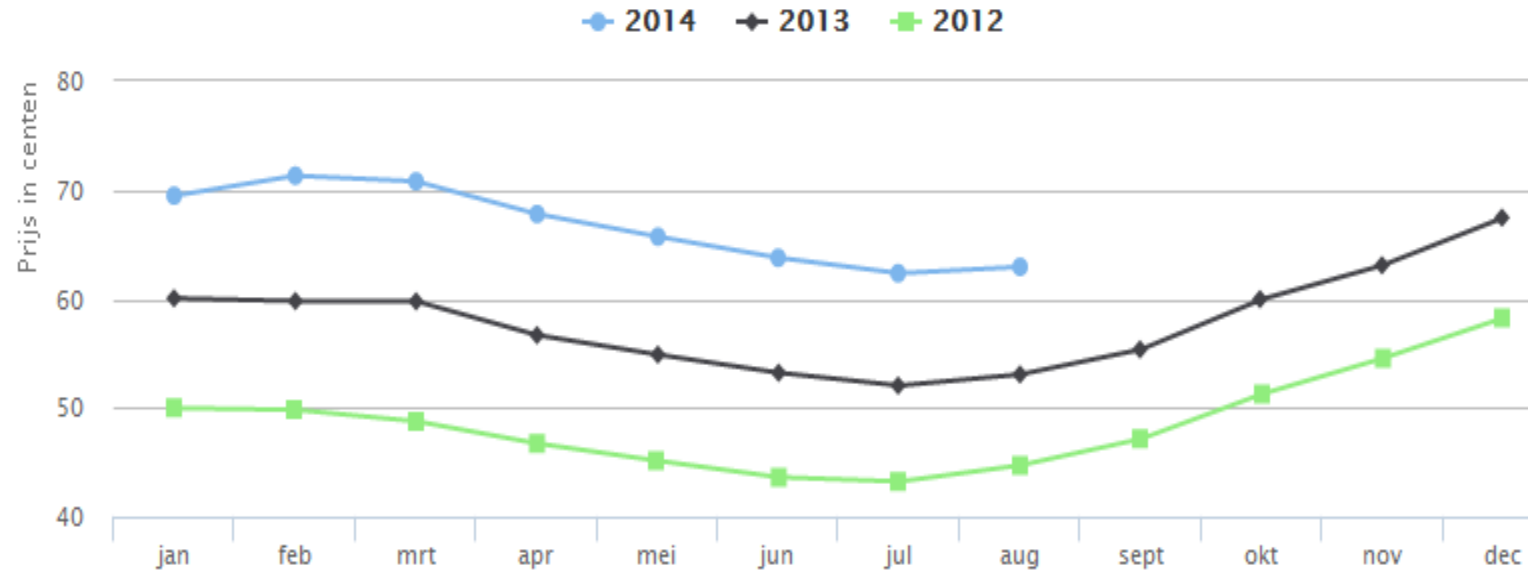

2015; > 60 cent melkgeld, voerkosten lichte daling
Fluctuaties melkprijs nog geen verleden tijd.

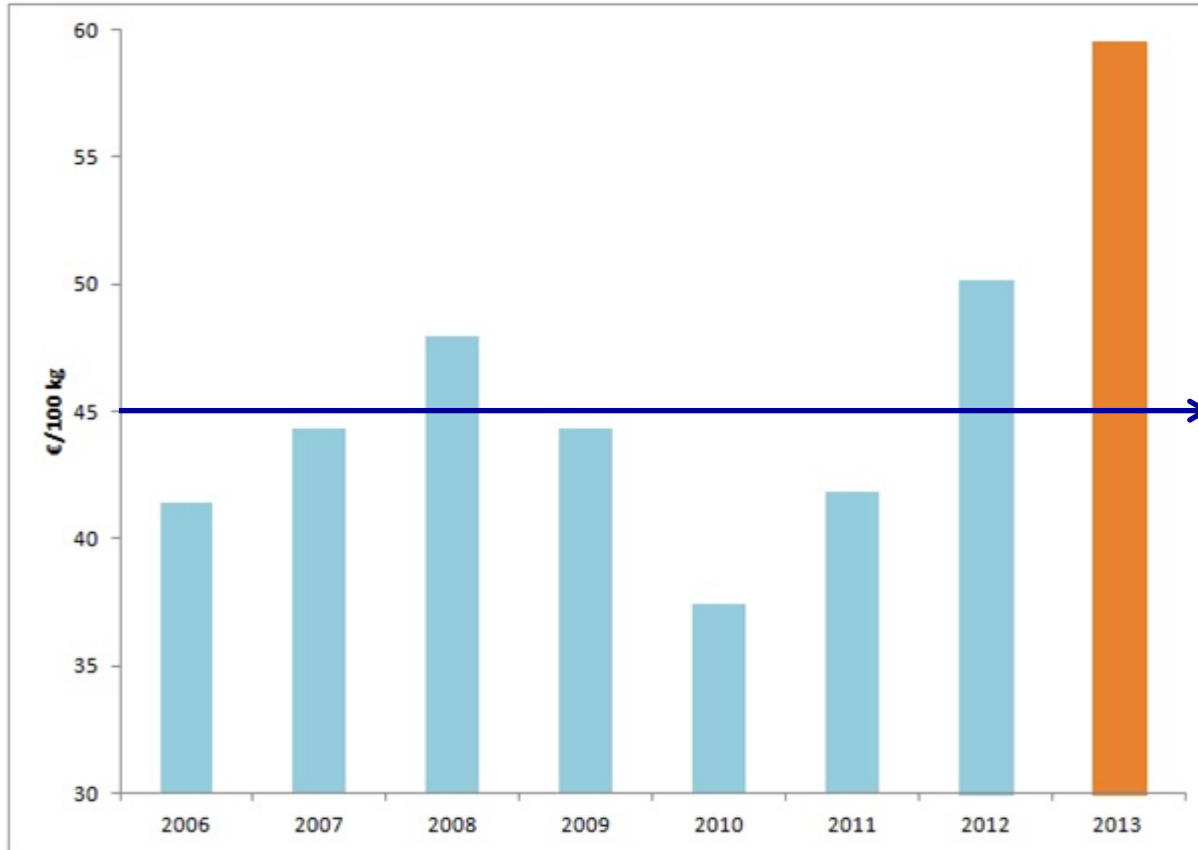
Melkrijzenvergelijk

Melkprijs per maand

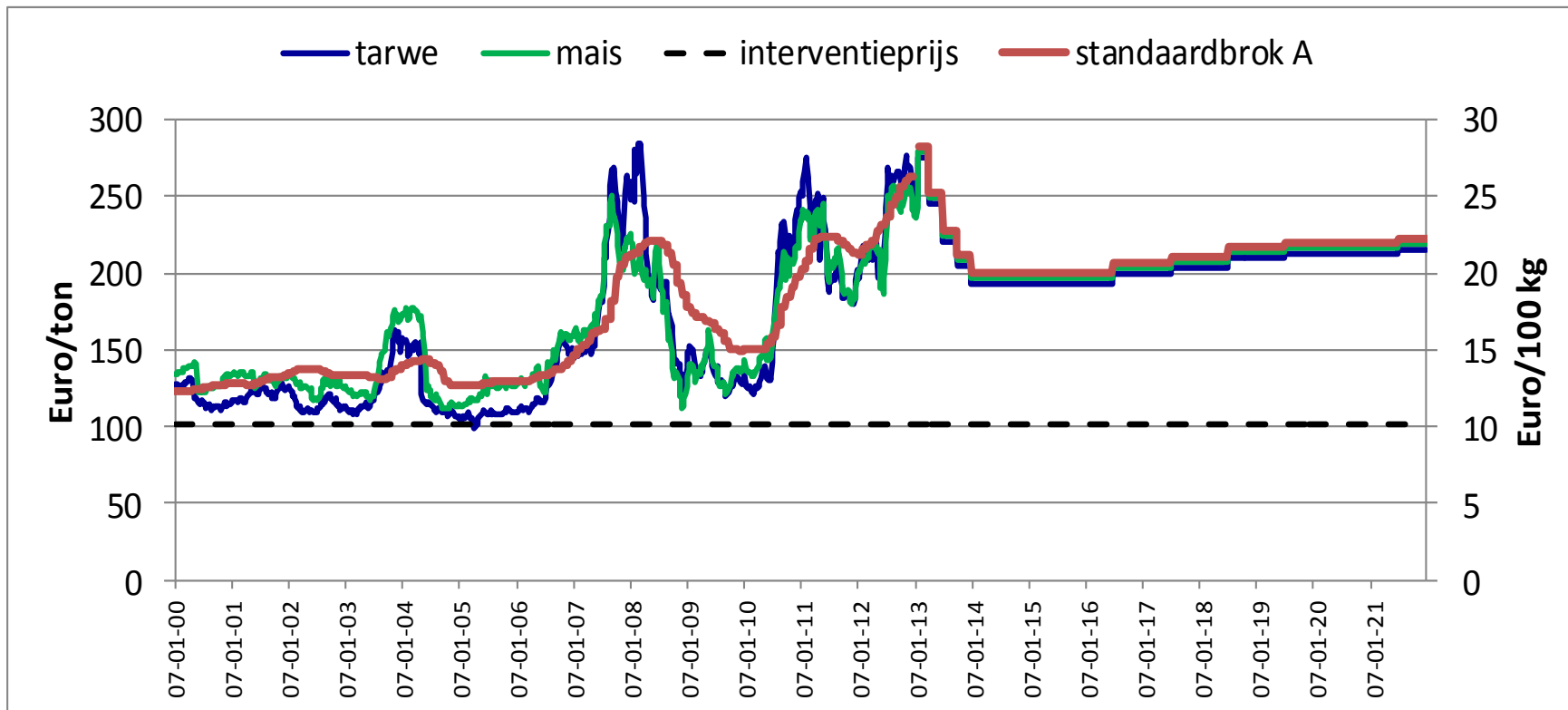

Gemiddelde Melkprijzen 2006-2013

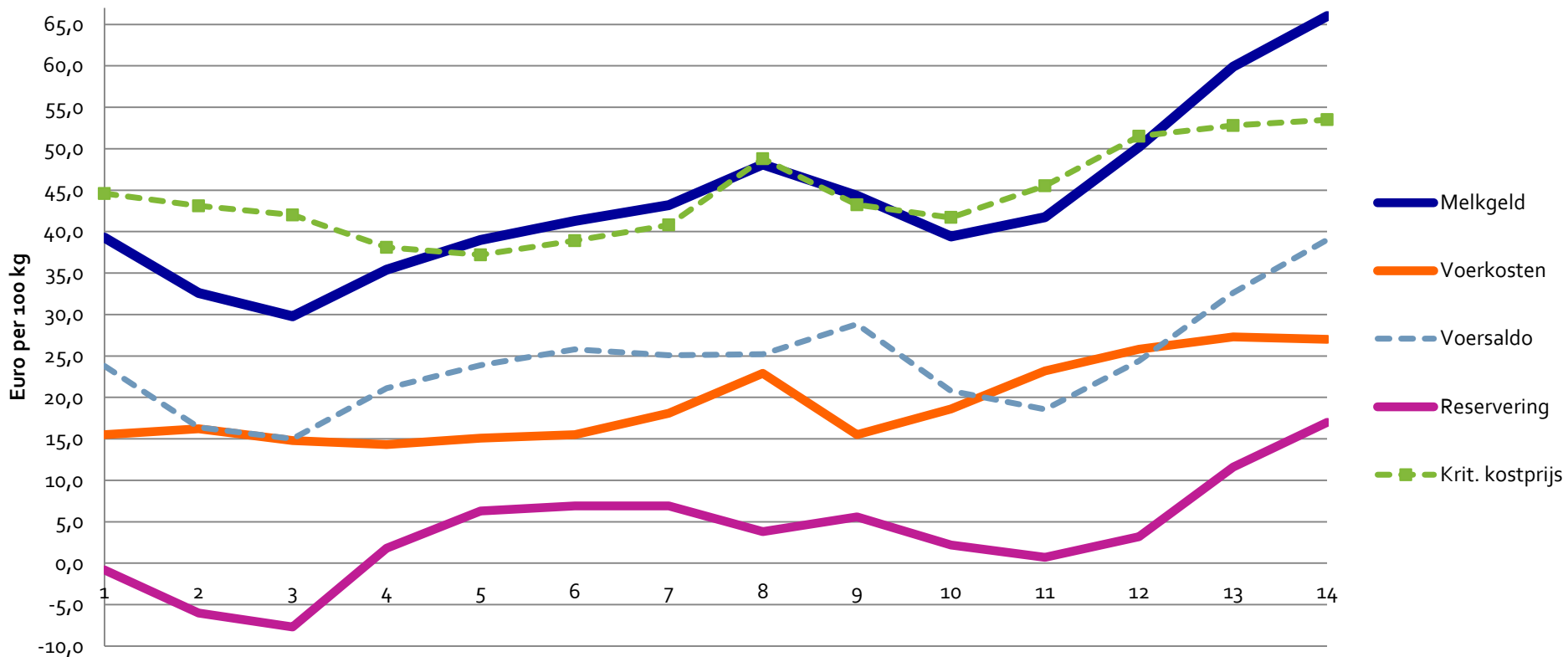

Prognoseprijs

Grondstofprijzen

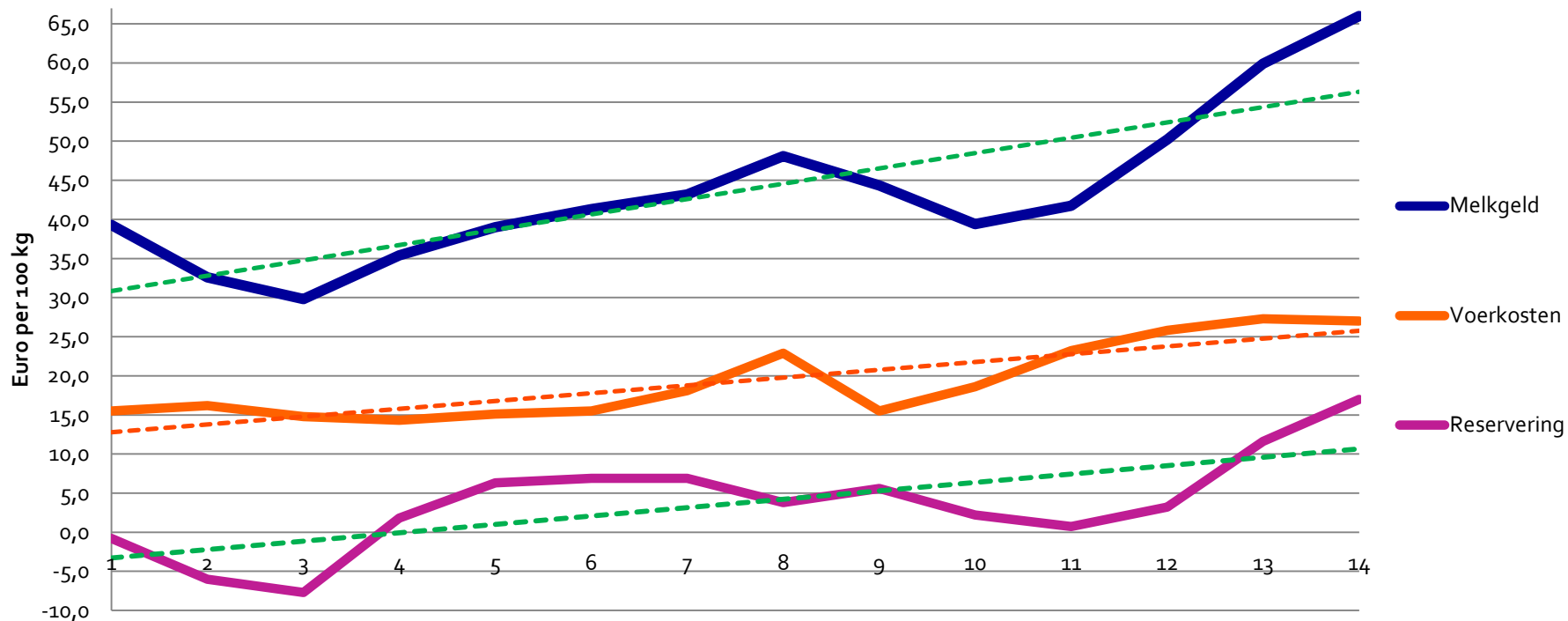
Verloop cijfers 2001-2014

Rabobank

Verloop cijfers 2001-2014

Sector professionaliseert; vertrouwen in de toekomst

Bedrijfseconomische afschrijving

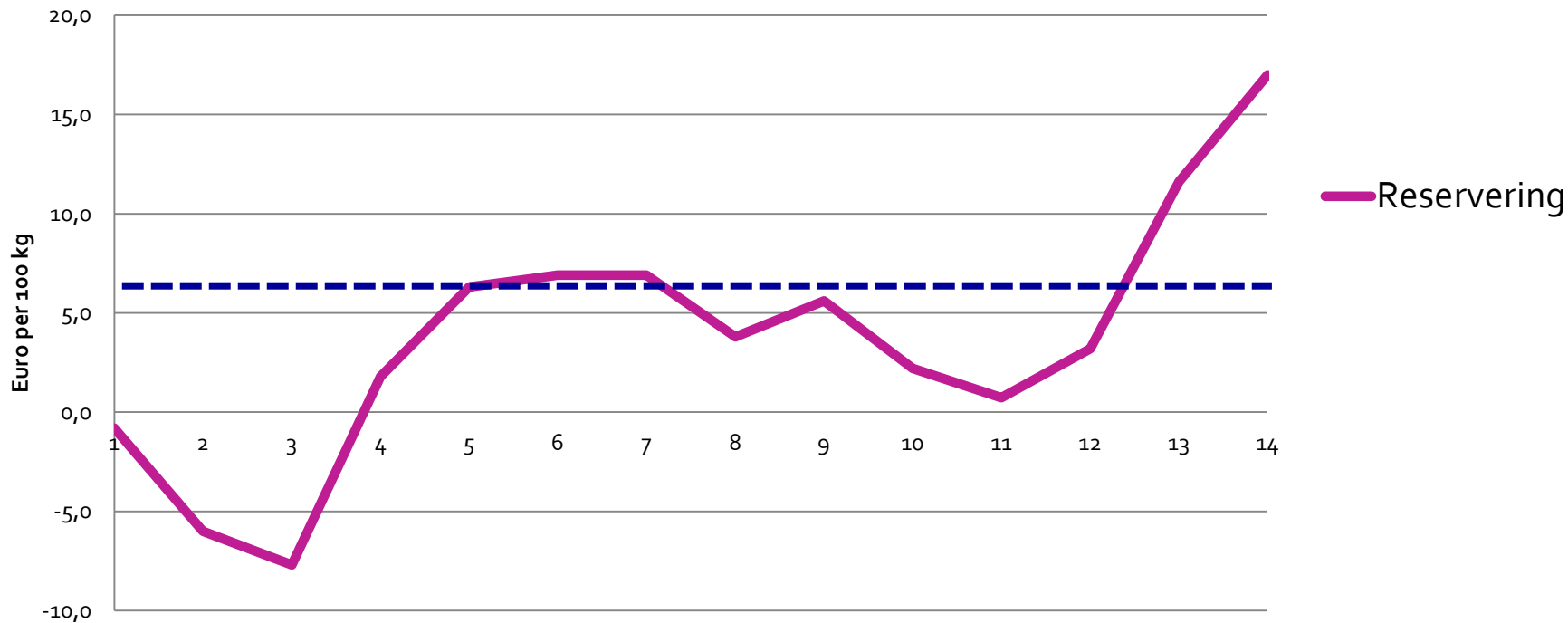

Rabobank

	investering	afschrijving	€ per geit afschrijving
• Nieuwbouw potstal	500	20 jr	25
• Melkstal	250	15 jr	17
• Loods	100	20 jr	5
• Machines	150	10 jr	15
			=====
			62
Bedrijfseconomische afschrijving			
900 kg geit			6,8 cent
1250 kg geit			5 cent

1 á 2 cent buffer op de bedrijfseconomische afschrijving voor
vervanging, buffervorming en tegenvallers (fluctuaties)

Verloop reservering 2001-2014

Gemiddeld onvoldoende gereserveerd

Verschillen tussen bedrijven is enorm

Voorlopige cijfers 2013

	beste	gemiddeld	minste
Melkproductie	1572	1055	673
Melkprijs	65	60	54
Voerkosten	17	27,5	36
Voersaldo	42,5	30,6	10
Reservering	24,3	11,6	0

Vreemd vermogen aanwezige geit bedraagt ca. € 700,-

Conclusie uit de cijfers

- Bedrijfseconomisch onvoldoende gereserveerd, verschillen zijn groot
- Schuld t.o.v. investering per geit hoog, financiering moderner dan de gebouwen.
- Hoge reservering veelal in combinatie met lage financiering

Conclusie uit de cijfers

- Maatwerk noodzakelijk voor een goede beoordeling op financieringscapaciteit
- Elke (structurele) cent hogere reservering is €100 extra financiering per geit.
- Vermogenseis vanuit bancair oogpunt ligt op min. 25%.

Bedrijven met bovengemiddelde reserveringen en voldoende EV hebben nog steeds financieringscapaciteit!

Liquiditeit

- Ook in hoogconjunctuur nog steeds bedrijven met liquiditeitsproblemen
- Opwaartse druk (ruw)voer- en mestprijzen
- Managementinformatie voor handen?
- Hoe vang je slechte jaren op?
 - Bijfinancieren
 - Uitstel van aflossing
 - Liquiditeitsruimte vanuit bovengemiddelde jaren?
- Aflossen en optimaliseren is het bedrijf voorbereiden op een vervolgstap

Fouten worden in de betere tijden.....

Wat verwacht Rabobank van U?

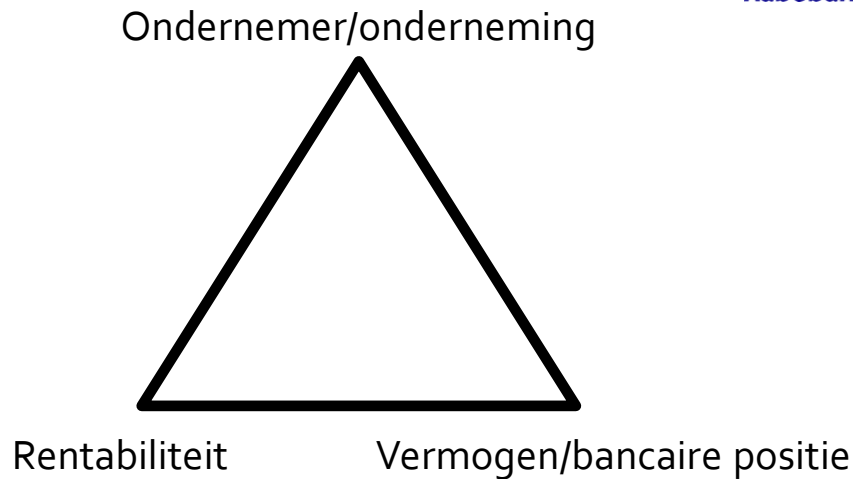
Financiering; wat kan er wel?

De pijlers bij financieren

“De bank doet steeds moeilijker”

- Ondernemer
- Onderneming
- Rentabiliteit
- Bancaire positie/Vermogen

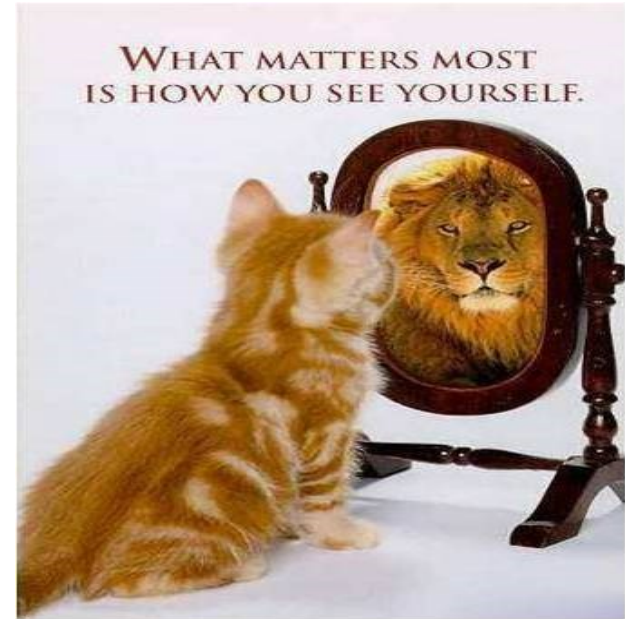

**Spelregels zijn niet veranderd,
voor goede plannen is altijd geld beschikbaar.**

Ondernemerschap

- Visie op de sector
- Communicatief vaardig
- Zeer standvastig
 - Focus op keuzes
- Financieel bewustzijn
- Opleidingstraject/competenties
 - Wat doe je aan eigen ontwikkeling?

Houd uzelf de spiegel voor

Vergelijk uw cijfers met de branche

Inzicht in uw rendement

Inzicht in uw kosten

Blijf innoveren/optimaliseren

Zorg dat u als ondernemer het verschil maakt !

Onderneming/omgeving

- Onderneming:
 - Gesteldheid en functionaliteit bedrijfsgebouwen
 - Mechanisatie/automatiseringsgraad
 - Verhouding resultaten/moderniteit
 - Ontwikkelingsmogelijkheden

- Omgeving:
 - Toenemende schaalgrootte
 - Toenemende maatschappelijke aandacht
 - Vergunningen (omgeving en Nb-wet)
 - MDV stal, BZV verplicht ?

Geen Nb-wet vergunning=> geen geld !

Rentabiliteit

Rabobank

- Rentabiliteit
 - Analyse historische prestaties
 - “Beter” komt voor “groter”
 - Inschatting toekomstige kasstromen
 - Rentabiliteit \Leftrightarrow liquiditeit
 - In hoeverre wilt/kunt u de liquiditeit omzetten in vaste lasten?

=> Vereist goede, actuele management informatie

Geef meevallers de ruimte !

Vermogen en zekerheid

- Eigen vermogen bepaald veerkracht
- Waarde onroerend goed
 - Gesteldheid gebouwen?
 - Moderniteit en VV in balans?

Vermogenseis zorgt voor geen/bepert nieuwkomers in de sector

Arbeidsmanagement

- Afhankelijk van
 - Automatisering
 - Familie
 - Loonwerk
 - Intensiteit
- Sociale onrust na investering?
 - Het investeringsproces is onomkeerbaar

Passie en Pressie

Samenvattend

- Geitenzuivel is een groeimarkt
- Sector heeft afgelopen jaren een groeispurt gemaakt na moeilijke jaren
- Rabobank heeft vertrouwen in de sector
- Verschillen tussen bedrijven zijn erg groot
- De ondernemer/onderneming maakt het verschil
- Gemiddelde resultaten geven geen mogelijkheid tot extra aantrekken kapitaal
- Verstandig omgaan met de huidige liquiditeiten; er zullen ongetwijfeld ook nog andere jaren volgen.
- Sector kent nog vele uitdagingen op duurzaamheid

Op naar een gezonde melkgeitenhouderij

Voor goede plannen is geld beschikbaar